

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ cizinců V ÚSTECKÉM KRAJI

ČESKÁ REPUBLIKA NA DLANI

Modul č. 3

Mgr. Martin Punčochář, Mgr. Daniela Pettrichová

www.deticizincu.cz
centrum@deticizincu.cz
vp1@deticizincu.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt je realizován ve spolupráci:

Europa Concept CZ, Koněvova 18, 400 01 Ústí nad Labem, tel.: +420 474 720 740, fax: +420 474 720 741, info@europaconcept.cz, www.europaconcept.cz
Poradna pro integraci, Velká Hradební 33, 400 01 Ústí nad Labem, tel.: +420 475 208 449, tel/fax: +420 475 216 536, usti@p-p-i.cz, www.p-p-i.cz

Milé děti,

žijete teď se svými rodiči v České republice. Je to velmi zajímavá země s krásnou přírodou a bohatou historií. V mnohém se však liší od země, odkud pocházíte. Největším rozdílem je asi jazyk, kterým se zde hovoří: čeština. Určitě jste ji už slyšeli. Mluví tak lidé v České republice: na ulici, v obchodě, doma, ale taky ve škole. I vaši čeští kamarádi tak mluví.

Vy už možná máte také nějakou zkušenost s češtinou. Díky tomuto sešitu se můžete naučit česky ještě lépe a dělat v České republice věci, které vás baví. Ale nejenom ty, budete se taky moci lépe učit ve škole.

Někteří říkají, že čeština je těžká. Možná je to pravda, ale když se budete učit a nebudete se bát ji používat (mluvit s kamarády, s panem učitelem nebo paní učitelkou), zjistíte, že tak těžká zase není.

Abyste na češtinu nebyly samy, pozvali jsme na pomoc kamaráda: je to **koblížek Ulík**. Věříme, že se vám s ním bude v Ústí nad Labem líbit a čeština vás bude bavit.

Koblížek Ulík

Jednoho krásného dne se přikutáel do Ústí nad Labem malý veselý koblížek. Byl velmi zvědavý, vydal se proto hned do města. Všechno si prohlížel svým velikým očičkem. Rád se vyptával kolemjdoucích na všechno možné. Mnozí koblížka odbyli, jiní se ale rádi dozvěděli novinky ze světa. A kde všude byl! Co všechno viděl! S kým se setkal! Po cestě nakoukl také do Vzdělávacího a poradenského centra. Zalíbil se mu prostor, kde se vídají lidé z různých koutů světa a necítil se už tak sám.

Jedno ale koblížek neměl. Jméno. Úředníci kroutili hlavou: *Jak tady můžeš s námi žít beze jména? Co kdyby Ti někdo chtěl napsat pozdrav? Komu by ho poslal?* Koblížek byl smutný. Všichni ho přece znali, k čemu jméno? Hodní lidé mu však poradili. *Když tu s námi žiješ, budeme Ti říkat podle našeho města Ústí nad Labem, zkrátka **Ulík**.*

Význam ikon nápovědy

Napiš
(i tam, kde je tečkovaná linka bez ikony)

Nakresli, namaluj
(do sešitu nebo na list papíru)

Najdi, zjisti, vyhledej
(slova v hádance, informace ze svého okolí...)

Zakřížkuj
správnou odpověď

Zakroužkuj
vybrané číslo

ČESKÁ REPUBLIKA NA DLANI

Modul č. 3

Úvod

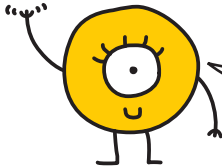
Modul „Česká republika na dlani“ je součástí vzdělávacích modulů, vytvořených v rámci projektu „Vzdělávání dětí cizinců v Ústeckém kraji“. Učitel či lektor může využívat i dalších pracovních sešitů modulů projektu. Modul č. 1 „**Aplikace spisovného jazyka**“ je zaměřen na seznámení se se základními pravidly českého jazyka a na jejich procvičení. Aktivnímu používání hovorového jazyka se věnuje modul č. 2, „**Čeština kolem nás**“, jehož cílem je především rozvoj slovní zásoby ve školním prostředí. Posledním modulem je pak modul č. 4 „**Cizinec bez práv? Bez pomoci?**“ věnující se problematice rasového násilí, xenofobie a šikany.

Veškeré informace o projektu a jednotlivých modulech jsou k dispozici na internetové adrese www.deticizincu.cz.

Pracovní sešit vzdělávacího modulu „Česká republika na dlani“ seznamuje děti – cizince Českou republikou a Ústeckým krajem. Děti získají informace o tom, kde Česká republika leží, jaké osobnosti se zapsaly do její historie, jaká v ní žijí zvířata a co dalšího je u nás zajímavého. Pracovní sešit je možné použít při práci s učitelem, jednotlivé úkoly lze zadat i jako domácí cvičení. Zamýšlenou součástí modulu jsou i návštěvy a výlety, které by také měly přispět k seznámení se zemí, do níž děti – cizinci přišly. Sešit je především určen těm, kteří už znají základy českého jazyka a chtěli by si rozšířit své povědomí o naší republice.

Obsah modulu

1. Geografie	2	Historické osobnosti	17
Základní informace	2	Bankovky	19
Poloha	3	4. Příroda	20
Sousedé	3	Zvířata	20
Tvoje město	4	Příroda	22
Tvoje ulice	5	5. Region	24
Okolí	6	Významný hrad	24
Ústecký kraj	7	Kopec/hora	24
Kraje České republiky	8	Rybník	24
2. Historie	10	Řeka	25
Jiří Melantrich z Aventina, tiskař	10	Chráněné území	25
Zrušení nevolnictví	11	Naučná stezka	25
Založení Československa	12	Muzeum	26
Československo po válce	13	Divadlo	26
3. Významné osobnosti	14	Skanzen	26
Žijící osobnosti	14	Centrum města	27
Krajské osobnosti	15		

Ahoj holky a kluci, jmenuju se koblížek Ulík a budu vás provázet tímto pracovním sešitem. Společně se seznámíme s Českou republikou, s Ústeckým krajem a s nejbližším okolím. Dozvíme se nejen o významných českých osobnostech, ale také o naší přírodě. Třeba společně vyrazíme i na výlet, abychom si všechno mohli ověřit přímo v muzeu, na hradě či při prohlídce zajímavé památky.

1. Geografie

Základní informace (doplňte tabulku, použijte internet)

Rozloha:

Počet obyvatel:

Státní vlajka:

Hlavní město:

Jazyk:

Nejvyšší hora:

■ Státní symboly:

státní znak, státní vlajka, standarta prezidenta, státní pečeť, státní barvy a státní hymna

Kde domov můj?

*Kde domov můj,
kde domov můj?
Voda hučí po lučinách,
bory šumí po skalinách,
v sadě skví se jara květ,
zemský ráj to na pohled!
A to je ta krásná země,
země česká, domov můj,
země česká, domov můj!*

Poloha

Slovíčka: sever, jih, západ, východ

Spojení: na severu, na jihu, na západě, na východě

Sousedé

■ Jaké má Česká republika sousedy?

na západě

na východě

Název země:

Jazyk:

Hlavní město:

Velikost:

Počet obyvatel:

Obyvatelé:

Zajímavosti:

Co víš o této zemi?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

■ Jaké má Česká republika sousedy?

na severu

na jihu

Název země:

Jazyk:

Hlavní město:

Velikost:

Počet obyvatel:

Obyvatelé:

Zajímavosti:

Co víš o této zemi?

.....

.....

■ Do jaké země je to z Ústí nad Labem nejbliž?

■ Kde je (kde se se nachází) Ústí nad Labem v ČR? Zakresli do mapy na straně 9.

Tvoje město

■ Jak se jmenuje tvoje město?

■ Kolik má obyvatel?

■ Jak se jmenují jeho obyvatelé?

■ Jaké má části?

■ Kde bydlíš? Znáš přesnou adresu?

■ Jak se jmenuje čtvrť, kde bydlíš?

■ Kde je nejbližší vlakové nádraží?

■ Kde je nejbližší autobusová zastávka?

■ Jezdí ve tvém městě tramvaje a trolejbusy? Jezdí tam i jiné dopravní prostředky?
.....

■ Jak daleko chodíš nebo jezdíš do školy?

Tvoje ulice

- Jak se jmenuje ulice, ve které bydlíš?
- Ve které části města se nachází?
- Jak je daleko od nákupního centra?
- Jak stará je tvoje ulice? Pokud nevíš, zeptej se doma nebo sousedů.
- Jaké jsou v ní domy?
- Popiš cestu, kterou chodíš do školy. Nakresli kamarádovi nebo kamarádce mapu.

.....

.....

.....

.....

- Co vidíš cestou zajímavého (obchody, kostely, staré domy, sochy, stromy atd.) ?

.....

.....

.....

.....

Okolí

■ Jaká znáš města v okolí Ústí nad Labem, kterým směrem jsou a jak je to daleko?

	Město	Směr	Vzdálenost
1.
2.
3.
4.
5.

■ Jakým autobusem nebo vlakem se tam dostaneš?

1.
2.
3.
4.
5.

■ Jaká řeka teče v Ústí nad Labem?

■ Odkud tato řeka teče? (Kde pramení?)

.....

■ Kam teče tato řeka?

■ Jsou v Ústí nad Labem nebo v okolí nějaké kopce či hory? Pokud ano, jak se jmenují?

.....

.....

.....

Ústecký kraj

■ Jak rozumíš slovu „kraj“?

.....

■ Jak velký je Ústecký kraj/Jaká je jeho rozloha?

.....

■ Kolik má obyvatel Ústecký kraj

■ Jaká jsou v něm velká města?

1. Teplice 5.

2. 6.

3. 7.

4.

Zakresli tato města do mapy na straně 9.

■ Co je zajímavého v (1) Teplicích ?

.....

■ Co je zajímavého v (2) ?

.....

■ Co je zajímavého v (3) ?

.....

■ Co je zajímavého v (4) ?

.....

■ Co je zajímavého v (5) ?

.....

■ Co je zajímavého v (6) ?

.....

■ Co je zajímavého v (7) ?

.....

Kraje České republiky

- Jak se jmenují ostatní kraje České republiky? Jak se jmenují krajská města? Jakou registrační značku mají auta v jiných krajích?

	Název kraje	Krajské město	Značka aut
1.	Ústecký kraj	Ústí nad Labem	U
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.

- Kde se v ČR vyrábějí auta?

- Která část ČR je proslulá vínem?

- Kde se vyrábí nejvíce piva?

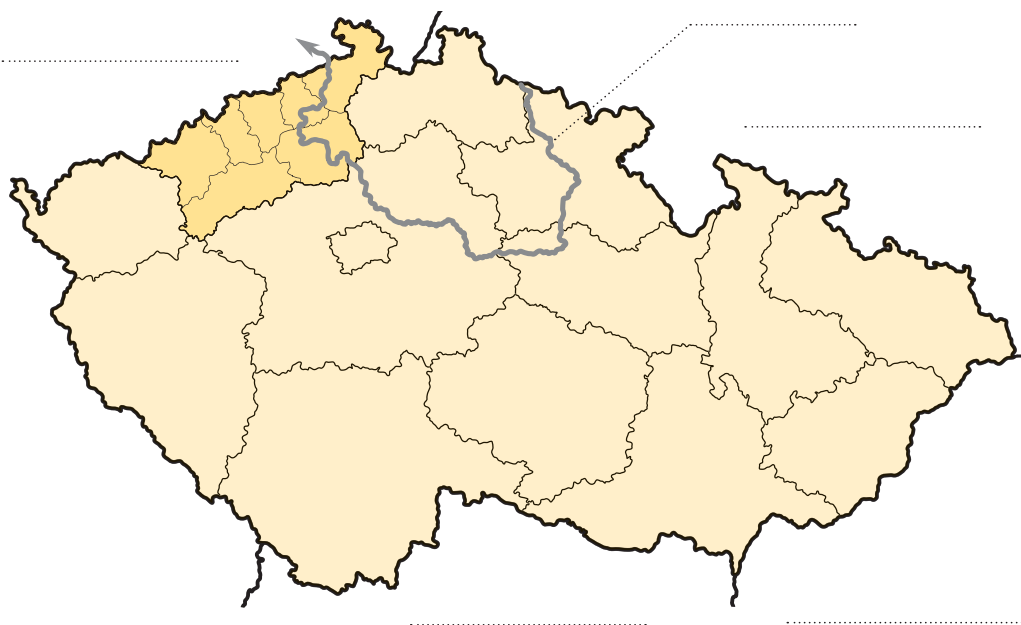
- Ve kterém kraji leží oblast zvaná Haná?

- Kterými kraji protéká řeka Vltava?

.....

- Kde leží nejvyšší hora ČR Sněžka? Jak je vysoká?

.....

2. Historie

Jiří Melantrich z Aventina (1511–1580), tiskař

Ulík: *Dnes mám vzácného hosta, Jiřího Melantricha z Aventina. Víme o něm, že založil tiskařský podnik, který se brzy stal největším v českých zemích. Pane z Aventina, první otázka: Proč jste se rozhodl tisknout knihy?*

Jiří Melantrich z Aventina: To je jednoduché, v knihách je budoucnost.

Ulík: *Jak to myslíte?*

Jiří Melantrich z Aventina: Prostřednictvím knih je možné vzdělávat lidi. A opisovat knihy je jednak zastaralé, jednak pomalé. Vezměte si, dříve jeden písař opisoval několik týdnů až měsíců jednu knihu. Dnes nachystám za pár týdnů sazbu (neboli naskládám kovová písmena na desku a na ni potom obtisknu papír) a pak můžu tisknout, kolik knížek chci.

Ulík: *Kolik jste jich zatím vytiskl?*

Jiří Melantrich z Aventina: Myslíte celkem?

Ulík: *Ano.*

Jiří Melantrich z Aventina: Pokud si dobře pamatuji, šlo o zhruba 250 titulů. Každý z nich v mnoha kusech.

Ulík: *O jaké knihy šlo?*

Jiří Melantrich z Aventina: Vydával jsem hlavně knihy české a latinské. České proto, že jsem chtěl, aby se český jazyk obohatil a dorostl do krásy jazyků klasických. Latinské proto, že latinsky mluvili a četli hlavně vzdělaní lidé. Další knihy byly slovníky.

Ulík: *Kdo byli vaši čtenáři?*

Jiří Melantrich z Aventina: Hlavně vzdělaní mniši a církevní hodnostáři. Ale i světšší vzdělanci. Hlavně mezi šlechtou.

Ulík: *A co obyčejní lidé?*

Jiří Melantrich z Aventina: V mojí době obyčejní lidé neuměli číst, ani psát. Knihy nebyly pro ně, jen pro bohaté nebo vzdělané.

Otázky

- Co dělal Jiří Melantrich z Aventina?
- Proč se rozhodl tisknout knihy?
- Kolik jich bylo?
- Jaké to byly knihy?
- Uměl obyčejný člověk v 16. století číst a psát?

Zrušení nevolnictví (1781)

Ulík: Dnes si budu povídat s Jiřím, který bydlí v malé vesnici nedaleko Prahy. Otázka první: Máte rodinu, Jiří?

Jiří: Ano, mám. 4 syny a 6 dcer. Dvě děti mi bohužel zemřely krátce po narození.

Ulík: Kolik je jim let?

Jiří: Mně je 32 let, manželce je 31 let, nejstaršímu synovi je 13 let, nejmladší dceři 3 měsíce.

Ulík: Čím se živíte?

Jiří: Dělán všechno možné, pracuji v lese, na poli, starám se o svůj dům, vyrábím nábytek, nástroje.

Ulík: Pracujete v lese? Co to znamená?

Jiří: Kácím stromy a sázím nové. Dělán, co řekne pán.

Ulík: Co zvířata, lovíte?

Jiří: To nejde, nejsou moje a já nejsem pytlák. Když mi hajný řekne, nasypu jim trochu, dám jim v zimě zrní nebo seno.

Ulík: Co děláte na poli?

Jiří: Tady nejsou moc velké kopce, takže mám jen malé poličko s bramborami. Jinak pěstuju pro pána obilí, konkrétně ječmen. Pán má pivovar.

Ulík: Mluvíte o pánovi. Kdo to je? Jaké s ním máte vztahy?

Jiří: Občas ho vidím, když jede lesem na koni, ale nikdy jsem s ním nemluvil. Vztahy máme dobré. Je to dobrý pán. Od té doby, co císař pán Josef zrušil nevolnictví, se máme všichni dobře.

Ulík: Jak to?

Jiří: Kdo pracuje pro pána, ten dostává peníze. Kdo pracuje pro sebe, uživí se sám. Kdo nepracuje, musí žebrot. Ale už to není jako dřív, kdy jsem pracoval většinu času jenom pro pána a zadarmo.

Ulík: To je výborné. Jste spokojený se svým životem?

Jiří: Ano, pamatuji si, jak mi otec vyprávěl o časech, kdy ještě bylo nevolnictví. Jsem rád, že se teď máme lépe.

Ulík: Co dělají děti? Chodí do školy?

Jiří: Snažím se aby chodily, ale moc to nejde. Není čas, musí mi pomáhat při práci. Ale číst a psát umí ty starší všechny. To je díky matce dnešního císaře. Ta vymyslela, že děti budou chodit do školy povinně.

Otázky

- Kolik má Jiří dětí?
- Kde pracuje a co dělá?
- Kdo je to pytlák?
- Co je to nevolnictví? (pokud nevíš, najdi doma za domácí úkol)

■ Bylo nevolnictví dobré pro obyčejného člověka?

■ Chodí děti do školy?

Založení Československa (28. 10. 1918)

Ulík: Dnes jsem se dostal na výjimečnou akci, oslavu založení Československa. Jsem v centru Prahy a položím pár otázek několika lidem.

Ulík: Dobrý den, chci se zeptat, proč tu dnes jste a co tu děláte?

Mladý muž : Dobrý den, jsem tady proto, že před několika dny bylo vyhlášeno samostatné Československo.

Ulík: Co to znamená?

Mladý muž: Už nemáme císaře, ale budeme mít prezidenta. Taky už nám nevládne nikdo z Vídně, ale máme vlastní nezávislou vládu v Praze.

Ulík: Co bylo na Rakousku-Uhersku špatného?

Mladý muž: Nelíbilo se mi, že nám někdo mluvil do našich věcí.

Ulík: Děkuji za rozhovor.

Ulík: Dobrý den, můžu se vás zeptat, co vás sem dnes přivedlo?

Mladá žena: Dobrý den, chci si užít oslav založení republiky. Už žádný císař, žádná monarchie, ale naše republika, náš parlament, naše vláda, náš prezident, zkrátka svoboda, teď už to bude jen na nás.

Ulík: Kdo si myslíte, že bude prezidentem?

Mladá žena: Rozhodně Tomáš Garrigue Masaryk, je to moudrý člověk, četla jsem od něj hodně textů.

Ulík: Děkuji za rozhovor.

Ulík: Dobrý den, slavíte vznik republiky?

Starší žena: Vlastně ani ne, já politice nerozumím, ale jsem ráda, že konečně skončila válka.

Ulík: Rozumím, válka je hrozná.

Starší žena: Ano, ztratila jsem ve válce manžela i oba syny. Zůstala jsem úplně sama.

Ulík: To je mi líto.

Starší žena: Mně také, ale snad nezemřeli zbytečně.

Ulík: Také doufám. Děkuji za rozhovor.

Otázky

■ Co se stalo 28. 10. 1918?

■ Co znamenal konec války pro mladého muže?

- Co pro mladou ženu?
- A co pro starou ženu?
- Jak se liší jejich odpovědi?
-
- Co si myslíš o válce vůbec, nejen o té první velké světové?
-

Československo po válce (1948–1989)

Ulík: *Náš poslední rozhovor mě zavedl do Jáchymova, do vězení pro politické vězně. Mluvím s Petrem Novákem, který zde tráví sedmý rok na nucených pracích, ke kterým byl odsouzen v nespravedlivém procesu s odpůrci komunistického režimu. Petře, kolik let vám ještě zbývá?*

Petr Novák: Dostal jsem 25 let, takže ještě 18 let.

Ulík: *Není nějaká šance, že byste se dostal na svobodu dříve?*

Petr Novák: Nemyslím si, nečekám, že bude amnestie. Politickým vězňům se tresty nepromíjejí.

Ulík: *Popište nám situaci v Jáchymově.*

Petr Novák: Je nás tu hodně, určitě několik tisíc. Lidé přicházejí a odcházejí. Buďto zemřou, nebo jsou přeřazeni jinam. Celý den těžíme uran v dole, zpracováváme ho a nakládáme na vlaky. Jsem tu už sedm let, za tu dobu mi prošlo rukama určitě několik tun uranu.

Ulík: *Jak jste se do Jáchymova dostal?*

Petr Novák: Moje rodina měla několik set let hospodářství na Vysočině, kde jsem pracovali a žili. Politika mě nikdy nezajímala. V roce 1948 se k moci dostala komunistická strana. Po čase se rozhodli, že nám ukradnou (říkali znárodní) náš majetek. Prý proto, že na něm nespravedlivě hospodaříme. Ale jak jsme mohli nespravedlivě hospodařit, když byl náš a pracovala na něm jenom naše rodina? Řekl jsem ne. Potom mě zatkli a odsoudili k 25 letům vězení. Náš dům, naše zvířata a všechno, co jsme doma měli, nám sebrali. Moji ženu a děti poslali do jiného města, neviděl jsem je od procesu. Nechápu, proč tu jsem. Ale je nás tu takových mnoho. Nesouhlasili jsme s komunisty, tak nás okradli a zavřeli.

Ulík: *To je hrozné.*

Petr Novák: Ano, ale věřím, že se to zlepší, že svět pozná, co se tu děje a něco udělá. Rád bych viděl svou ženu a svoje děti.

Ulík: *Přeji hodně štěstí.*

3. Významné osobnosti

Žijící osobnosti

■ Znáš nějakého světově známého Čecha? Co dělá?

■ Jsi novinář/ka, přichystej si otázky, které chceš vybrané osobnosti položit.

1. ?
2. ?
3. ?
4. ?
5. ?
6. ?
7. ?
8. ?
9. ?
10. ?

■ Nyní si představ, že jsi zvolená osobnost. Jak bys na své otázky odpověděl?

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

■ Co dělají následující lidé? Čím se proslavili?

Jaromír Jágr: Petr Hapka:

Pavel Nedvěd: Miroslav Donutil:

Václav Klaus: Michal Viewegh:

Terénní otázky:

■ Jaké číslo dresu má Jaromír Jágr?

■ V jaké zemi hraje Pavel Nedvěd?

■ Jak se jmenuje kniha Václava Klause?

■ S kým spolupracuje Petr Hapka?

■ V jakém divadle hraje Miroslav Donutil?

■ Nosí Michal Viewegh brýle?

Krajské osobnosti

■ Znáš nějakou regionální osobnost?

..... ?

■ Cestou domů hledej pamětní desky a zjisti, kdo je kdo.

■ Zjisti, kdo byl Jan Evangelista Purkyně.

Co dělal:

Kdy se narodil:

Kdy zemřel:

Kde bydlel:

Co v Ústí nad Labem nese jeho jméno?

.....

■ Zjistí, kdo byl Karel Hynek Mácha.

Co dělal:

Kdy se narodil:

Kdy zemřel:

Kde bydlel:

Kde najdeme muzeum věnované jeho osobnosti?

Uveď úryvek z jeho nejznámějšího díla:

.....

.....

.....

■ Zjistí, kdo je Milan Hejduk.

Co dělá:

Kdy se narodil:

Kde bydlel:

Čím se proslavil:

■ Zjistí, kdo byl Přemysl Oráč.

Kdo to byl:

S kým se oženil:

Kde má pomník:

■ Které město v Ústeckém kraji navštívily tyto osobnosti:

Johann Wolfgang Goethe:

Giacomo Casanova:

Richard Wagner:

Napoleon Bonaparte:

Historické osobnosti

■ (Ulíkáv dotazník: vymýšlej otázky, které se hodí k odpovědím.)

Svatý Václav, kníže

Dobrý den, dnes budu mluvit se svatým Václavem. Otázka první:

Jak

Díky za optání, mám se dobře.

Kdy

Narodil jsem se asi v roce 907, ale nejsem si jistý, v té době jsme to ještě nezapisovali. Zemřel jsem 28. září 935 v Mladé Boleslavi.

Co

Snažil jsem se pracovat, aby moje země žila v klidu a míru.

Byl

Ne, nebyl jsem král, byl jsem jenom kníže.

Kde

Moje socha je v Praze na Václavském náměstí a taky na dvacetikoruně. Tam mě můžete vidět každý den.

Karel IV., král

Kde

Žil jsem na mnoha místech, studoval jsem ve Francii, chvíli jsem bydlel na Moravě, ale potom jsem žil hlavně v Praze, kterou jsem se snažil vylepšit.

Co

Nechal jsem postavit třeba Karlův most.

To je zajímavé, kdy

Základní kámen jsem položil 9. července 1357 v 5 hodin a 31 minut. Byl to šťastný čas.

Co dalšího

Třeba univerzitu, první ve Střední Evropě., to bylo v roce 1348. Jinak jsem si nechal postavit hrad Karlštejn a podstatně jsem rozšířil celou Prahu.

Kolik

Celkem jsem měl čtyři manželky: Blanku, Annu, další Annu a Alžbětu.

Tomáš Garrigue Masaryk, filosof, historik, sociolog, prezident

Jaké ?

Byl jsem hlavně vysokoškolským profesorem, poslední část života jsem byl prvním českým prezidentem.

Proč ?

Jméno Garrigue mám po manželce Charlottě. Ta pocházela z Ameriky, ale poznal jsem ji v Německu, kde jsme studovali.

Jak dlouho? ?

Prezidentem jsem byl od 14. listopadu 1918 do 14. prosince 1937, kdy jsem z úřadu odstoupil.

Kde ?

Když jsem byl prezidentem, bydlel jsem na Pražském hradě, rád jsem býval i na zámku v Lánech.

Co ?

Na prezidentské vlajce se píše „Pravda vítězí“ a visí nad Pražským hradem, když je tam prezident přítomen.

Václav Havel, dramatik, filosof, prezident

Co ?

Než jsem se stal prezidentem, pracoval jsem v divadle, psal jsem hry a bojoval jsem za lidská práva.

Kolikrát ?

Ve vězení jsem byl celkem třikrát, ve vazbě pak také třikrát; celkem jsem byl vězněn více než pět let.

Komu ?

Dopisy jsem psal z vězení zejména své ženě Olze. Poté jsem je vydal v knize „Dopisy Olze“.

Co ?

Sametová revoluce proběhla v roce 1989, kdy od 17. listopadu do konce roku nenásilně skončila vláda komunistické strany a po 40 letech začala demokracie.

Jakou ?

Nejraději mám rockovou hudbu – Rolling Stones, Velvet Underground a také mé přátele z české kapely The Plastic People of the Universe.

Antonín Dvořák, skladatel

Kde ?

Narodil jsem se v Nelahozevsi nedaleko Prahy v roce 1841.

Proč ?

Když mi bylo šestnáct, zjistilo se, že mám velký talent, a tak jsem odešel studovat hudbu do Prahy.

Jak ?

Do Spojených států amerických jsem odjel v roce 1892 na pozvání, byla to velká příležitost.

Tomáš Baťa

Kdo ?

Jmenuji se Tomáš Baťa a spolu se svým bratrem Antonínem jsem založil firmu na výrobu obuvi, která se stala jednou z největších na světě.

Kde ?

Firma byla ve Zlíně, kde jsme postavili továrnu a pro naše zaměstnance nové moderní domy.

Kdy ?

Boty jsem začal šít ještě v 19. století, ale největší úspěchy přišly během první světové války a ve dvacátých letech.

Bankovky

Zjisti, kdo je na českých bankovkách.

	Jméno	Kdy žil/a	Co dělal/a

4. Příroda

Zvířata

■ Zařaď zvířata do skupin (můžeš doplnit další, která znáš) :

kráva, pes, moucha, had, motýl, prase, jelen, husa, slepice, vrabec, ještěrka, žába, andulka, rybička, morče, kapr, ovce, kůň

Savec:

Pták:

Ryba:

Hmyz:

Obojživelník:

■ Přiřaď mláďata k rodičům:

štěně, kotě, sele, tele, house, jehně, hříbě, kolouch, kuře

býk a kráva:

kůň a klisna:

divoké prase a bachyně:

beran a ovce:

pes a fena:

kocour a kočka:

kohout a slepice:

houser a husa:

jelen a laň:

■ Kde jaká zvířata žijí?

klokan, medvěd, lev, tygr, pes, jelen, sob, los, žralok, velryba, koala, panda, orel, vlk, slon, hroch, žirafa, divoké prase, liška, papoušek, jeseter, kočka, tučňák, lední medvěd, vlaštovka, vrána, krysa, křeček, moucha, komár, nosorožec, srnec, veverka

Česká republika (Evropa) :

.....

Afrika:

.....

Asie:

.....

Amerika:

.....

Austrálie:

.....

■ Jaké zvuky vydávají zvířata (zjistí od spolužáků) ?

kráva: *bú* prase:

kočka: pes:

ovce: kůň:

kohout: slepice:

ryba:

■ Jaká zvířata žijí u člověka v bytě, jaká s člověkem na venkově a jaká ve volné přírodě?

domácí mazlíčci:

.....

domácí zvířata:

.....

divoká zvířata:

.....

■ Najdi zvířata na písmena v abecedě:

A	M
B	N
C	O
Č	P
D	R
E	S
F	Š
H	T
Ch	U
I	V
J	Z
K	Ž
L	

■ Jakou barvu může mít chameleon (vyber z nabídky) ?

žlutá, oranžová, červená, zelená, modrá, fialová, hnědá, černá

.....

Příroda

■ Co všechno najdeš v lese?

	ano	ne		ano	ne
stromy	☐	☐	divoká prasata	☐	☐
jeleny	☐	☐	houby	☐	☐
borůvky	☐	☐	auta	☐	☐
maliny	☐	☐	kapradí	☐	☐
odpadky	☐	☐	listy	☐	☐
pneumatiky	☐	☐	šišky	☐	☐
cesty	☐	☐			

■ Co z toho do lesa patří a co ne?

Do lesa patří

Do lesa nepatří

■ Seřaď podle velikosti. Označ slova čísly 1–6.

..... moře, říčka, potok, řeka, pramen, potůček

■ Vysvětli rozdíl mezi listnatým a jehličnatým stromem:

■ Vysvětli rozdíl mezi stromem a keřem:

■ Co je dobré dělat v lese a co je špatné (a proč)?

	dobré	špatné	proč?
křičet	☐	☐
pálit oheň	☐	☐
chodit na procházku	☐	☐
sbírat houby	☐	☐
poznávat stromy	☐	☐
pozorovat zvířata	☐	☐
odpočívat	☐	☐
vyhazovat odpadky	☐	☐

■ Jaké jsou rozdíly mezi lesem, parkem a zahradou?

	les	park	zahrada		les	park	zahrada
volně přístupný	☐	☐	☐	stromy	☐	☐	☐
soukromý	☐	☐	☐	květiny	☐	☐	☐
cesta	☐	☐	☐	zelenina	☐	☐	☐
plot	☐	☐	☐	ovoce	☐	☐	☐

5. Region

Významný hrad

- Navštivte významný hrad ve vašem okolí a zjistěte:

Jaké je hrad starý?

Kdo ho postavil?

Byl používán k vojenským účelům?

Kam je odtud dobrý výhled?

Jak vysoko hrad leží?

Je v něm muzeum? Jaké?

Vedte si deník z cesty a zapisujte si do něj zajímavosti.

Kopec/hora

- Vyšplhejte na nejvyšší kopec nebo horu v okolí a zjistěte:

Jaká je výška kopce?

Co je z něj vidět na severu, na jihu, na západě a na východě?

.....

.....

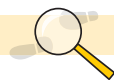
Jaké je obvyklé počasí?

Vede tam turistická značka? Jaká?

Nakreslete svou cestu do mapy.

Rybník

Jak se rybník jmenuje?

Jak je starý?

Jak je hluboký?

Jaký má typ dna?

Jsou v něm ryby?

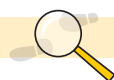
Je vhodný ke koupání?

Je možné v něm rybařit?

Cestu k rybníku nakreslete do mapy.

Řeka

Jak se řeka jmenuje?

Jakým směrem teče (světová strana)?

Jaká je hloubka řeky?

Je vhodná ke koupání?

Je možné v ní rybařit?

Cestu podél řeky ve vašem městě zaneste do mapy.

Chráněné území

Proč je důležité toto území chránit?

Kde se toto území nachází?

Co zde žije?

Co zde roste?

Musíš zde dodržovat nějaká pravidla?

Zakreslete do mapy, kde se území nachází.

Naučná stezka

Jak je stezka dlouhá?

Kdo tuto stezku zřídil?

Čemu je stezka věnovaná?

Co sis o ní zapamatoval?

Muzeum

■ Navštivte muzeum ve vašem okolí a zjistěte:

Co v muzeu můžeme najít?

Která památka je v muzeu nejstarší?

Jaká probíhá v muzeu aktuální výstava?

Je muzeum spojeno s některou významnou osobností?

→ Vytvoř na list papíru plakát k aktuální výstavě v muzeu.

Divadlo

■ Navštivte divadlo ve vašem okolí a zjistěte:

Kdy bylo divadlo postaveno?

Je něčím významný interiér?

Čím se může divadlo pochlubit?

Jaký jsou v něm nejčastěji přestavení?

→ Zjisti si aktuální program, vyber si představení, které bys rád shlédl a vytvoř na list papíru pozvánku pro svého kamaráda.

Skansen

■ Navštivte skansen ve vašem okolí a zjistěte:

Najdi ve slovníku definici slova *skansen*:

Které expozice zde můžeme najít?

Který exponát je zde nejstarší a z jaké doby?

Který předmět byl pro tebe nejzajímavější?

→ Namaluj na list papíru co zajímavého tě ve skanzenu zaujalo.

Centrum města

Která ulice je nejstarší?

Který dům je nejstarší

Kde byli řemeslníci?

Kde byla hospoda?

Kde byl trh?

Kde byla radnice?

Kde bydleli významní občané města?

Poznámky

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

